Poštovani čitatelji,

Hrvatske vode su poslovnu 2025. godinu završile s rekordnom realizacijom Plana upravljanja vodama u iznosu od oko 916 milijuna eura. Tijekom proteklog desetljeća, a osobito u posljednje vrijeme, razvojni su projekti intenzivirani kako bi se dosegnuli standardi upravljanja vodama propisani europskom pravnom stečevinom i u što većoj mjeri iskoristila bespovratna financijska sredstva raspoloživa u europskim fondovima. Čestitke svima koji su tome doprinijeli.

Gubici vode u javnim vodoopskrbnim sustavima u Republici Hrvatskoj iznose oko 50 % (više od 250 milijuna m^3 na godinu) te predstavljaju velik problem kako u financijskom, tako i u tehničko-tehnološkom smislu. Negativni utjecaji ogledaju se i u zahvaćanju nepotrebno velikih količina vode na pojedinim slivnim područjima, što dugoročno može dovesti do promjene prirodne biološke i hidrološke ravnoteže, ali i do smanjenja kapaciteta pojedinih izvorišta, što je posljedica negativne bilance vode (veće crpljenje od prihranjivanja). Time se u budućnosti može ugroziti opskrba pitkom vodom pojedinih područja. Kako bi se gubici smanjili na prihvatljivu razinu od 25 - 30 % kroz suradnju s javnim isporučiteljima vodnih usluga intenzivno se od lipnja 2024. godine provodi Nacionalni akcijski plan smanjenja gubitaka u Republici Hrvatskoj (NAPSG).

Povodom Dana Hrvatskih voda, 7. rujna, tradicionalno su dodijeljene Godišnje nagrade Hrvatskih voda. Dobitnica nagrade za najbolji diplomski rad iz područja hidrotehnike je Jelena Boban, univ. mag. ing. aedif. za rad pod naslovom „Idejni projekt unaprjeđenja sustava javne odvodnje aglomeracije Topusko", obranjen na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu uz mentorstvo izv. prof. dr. sc. Dražena Vouka. Priznanje za najbolji diplomski rad iz drugih područja koja se odnose na vodno gospodarstvo pripalo je Teni Magdić, univ. mag. ing. amb., za rad pod naslovom "Određivanje koncentracije nitrata na području varaždinskog vodonosnika i prijedlozi mjera zaštite", obranjen na Geotehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu uz mentorstvo prof. dr. sc. Ranka Biondića i neposredno vođenje dr. sc. Lucije Plantak. Nagradu za najbolju doktorsku disertaciju primila je dr. sc. Anamarija Pulitika, mag. chem. za rad pod naslovom "Interakcije mikroplastike i organskih onečišćivala u vodi", obranjen na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu uz mentorstvo prof. dr .sc. Ane Lončarić Božić i dr. sc. Panaghiotisa Karamanisa. Dobitnici nagrade za najbolje djelo (objavljena znanstvena knjiga, sveučilišni udžbenik i slično) jesu doc. dr. sc. Željko Šreng i Save Španja mag. ing. aedif. za djelo pod naslovom "Vodoopskrba naselja: Priručnik - Primjeri riješenih zadataka iz teorije i prakse" objavljeno na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Upućujemo iskrene čestitke dobitnicima i želimo im puno uspjeha u daljnjem radu.

U organizaciji Hrvatskog društva za odvodnju i navodnjavanje, u Vinkovcima je od 25. do 27. rujna 2025. godine održan okrugli stol „Upravljanje rizicima od poplava u Hrvatskoj". Pozvani predavači predstavili su sljedeće teme: Upravljanje rizicima od poplava u hrvatskom zakonodavstvu, Aktualni izazovi u obrani od poplava, Uloga vodnogospodarskih trgovačkih društava u obrani od poplava, Strategija upravljanja rizicima od katastrofa, Plan upravljanja rizicima od poplava, Hidrološko prognoziranje, Društveni aspekti poplava, Mogućnosti šire provedbe mjera zelene infrastrukture u smanjenju rizika od poplava, Smjernice za tehničko projektiranje i procjenu socio-ekonomske izvedivosti mjera zelene infrastrukture u smanjenju rizika od poplava, Aktualni projekti revitalizacije vodotoka, Problematika urbanih poplava, Upravljanje rizicima od poplava u minski sumnjivim područjima te Mogućnosti primjene daljinskih istraživanja u upravljanju rizicima od poplava i zaštita od poplava u Konavoskom polju. Objavljeni Zbornik radova u tiskanom i elektroničkom obliku predstavlja značajan doprinos stručnoj literaturi.

Delegacija Republike Hrvatske, koju je predvodio hrvatski veleposlanik u Egiptu Tomislav Bošnjak, sudjelovala je na 24. sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije i njezinih Protokola (COP 24 BC) održanom u razdoblju od 2. do 5. prosinca 2025. godine u Kairu u Egiptu. Barcelonsku konvenciju, odnosno punim imenom Konvenciju za zaštitu Sredozemnog mora, potpisalo je 1976. godine tadašnjih 16 zemalja Sredozemlja i Europska zajednica. Konvencija je 1995. godine dopunjena i izmijenjena u Konvenciju o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja. Danas Konvencija broji 22 ugovorne stranke: Albaniju, Alžir, Bosnu i Hercegovinu, Cipar, Crnu Goru, Egipat, Europsku zajednicu, Francusku, Grčku, Hrvatsku, Italiju, Izrael, Libanon, Libiju, Maltu, Maroko, Monako, Siriju, Sloveniju, Španjolsku, Tunis i Tursku. Na skupu je donesen niz odluka koje uključuju strateške, programske, pravne, planske i tehničke dokumente vezane za očuvanje i unaprjeđenje zaštite morskog okoliša i obalnog područja te održivo upravljanje postojećim okolišnim resursima u okviru zelene i plave tranzicije. U okviru ministarskog dijela sastanka, posvećenog temi "Održivo plavo gospodarstvo za otporno i zdravo Sredozemlje", usvojena je ministarska deklaracija kojom se održivo plavo gospodarstvo naglašava kao ključni pokretač pravedne tranzicije prema resursno učinkovitom, niskouglјičnom i kružnom gospodarstvu, u skladu s Agendom 2030. i njezinim ciljevima održivog razvoja.

dr. sc. Danko Biondić